

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL**

Seduta ta' l-14 ta' Marzu, 2013

Rikors Numru. 289/2009

Michael Zammit

Vs

Kontrollur tad-Dwana

Permezz ta' rikors prezentat fit-23 ta' Marzu 2009 ir-rikorrent qiegħed jitlob li jingħata lura d-dghajsa '*Jane S*' li nqabdet mill-intimat permezz ta' nota ta' qbid numru 27/2009 datata 11 ta' Marzu 2009. L-intimat isostni li r-rikorrent kien qiegħed igorr fuq id-dghajsa hamsin (50) kartuna sigaretti li fihom kien hemm ghaxar pakketti b'ghoxrin sigarett kull pakkett, b'kollox hames (500) mitt

pakkett. Skond in-nota ta' qbid numru 26/2009 li tirreferi ghas-sigaretti, jinghad li kellhom valur ta':-

- €1,095 ammont ta' dazju tas-sisa;
- €167.04 dazju ta' importazzjoni;
- €279.37 taxxa fuq il-valur mizjud;

li ma thallsux. Permezz ta' ittra datata 16 ta' Marzu 2009 ir-rikorrent ta' avviz lill-intimat sabiex jinghata lura d-dghajsa Jane S 08383 minhabba li *"...ma kellu x'jaqsam xejn ma' din is-sejba ta' sigaretti."*

Ir-rikors sar ai termini tal-Artikolu 73 tal-Ordinanza dwar id-Dwana (Kap. 37). Jirrizulta li xi zmien wara d-dghajsa kienet giet rilaxxata izda r-rikorrent kellu jipprovdi garanzija ta' hamsa u erbghin elf ewro (€45,000), li l-qorti qeghda tifhem li saret skond l-Artikolu 72(4) tal-istess ligi.

L-intimat wiegeb li:-

1. Il-qbid tad-dghajsa hu regolari u skond il-ligi peress li d-dghajsa kienet qeghda tintuza biex jingarru sigaretti li fuqhom ma thallasx dazju.
2. L-agir ta' min kien qiegħed isuq id-dghajsa Jane S kien juri bic-car li kienet għaddejja attivita' irregolari, tant li nstabu s-sigaretti.
3. Jekk id-dghajsa kienet il-mezz ta' garr tal-oggetti li fuqhom ma thallasx dazju, allura d-dghajsa hi soggetta għall-konfiska.

L-Artikolu 68 tal-Ordinanza dwar id-Dwana (Kap. 37) tipprovdi:-

*"Il-bastimenti, il-vetturi jew mezzi oħra ta' garr, flimkien ma-ż-żwimel jew annimali u ħwejjeġ oħra li jkun sar xjentement użu minnhom fl-importazzjoni, fl-iżbark, fit-twarrib, fittizim, fil-ħabi, jew **fil-garr ta' oggetti li d-dazju tagħhom ma jkunx imħallas** jew li jkunu, taħt din l-Ordinanza, suġġetti għal konfiska għandhom jiġu kkonfiskati".*

L-azzjoni tar-rikorrent hi bazata fuq it-tezi li ma kellux x'jaqsam mas-sigaretti u li nstabu l-bahar. Ghalhekk il-kontestazzjoni hi limitata dwar min ghandu jitwemmen:-

1. Ir-rikorrent li xehed li fuq id-dghajsa tieghu qatt ma kien hemm is-sigaretti; jew
2. Ix-xhieda li ressaq l-intimat li xehedu li taw verzjoni opposta ghal dik li ta r-rikorrent ?

Id-determinazzjoni tal-vertenza tiddependi interament mill-kredibilita' tax-xhieda. Ghalkemm inghataw zewg verzjonijiet li jikkontradixxu lil xulxin, dan ma jfissirx li l-qorti ma ghandix taghmel il-konkluzjonijiet taghha. Il-qorti semghet lir-rikorrent u x-xhieda li ressaq l-intimat, Warrant Officer Carmel Spiteri, Is-surgent Emanuel Zammit u l-Ispettur James Grech, u m'ghandha l-ebda dubju li s-sigaretti kienu fuq id-dghajsa Jane S u li r-rikorrent tefa' kollox il-bahar kif lemah id-dghajsa tal-Forzi Armati u qalulu biex jieqaf. Fin-nota ta' sottomissjonijiet ir-rikorrent ghamel enfazi li x-xhieda li ressaq l-intimat ma kienux konsistenti. Il-qorti ma taqbilx. Warrant Officer Carmel Spiteri kien car u xehed b'mod konvincenti. Ripetutament qal li ra lir-rikorrent iwaddab xi haga l-bahar. Spjega wkoll kif mumentu wara gabbru mill-ilma kaxxa tal-kartun mgezwra f'lizar u fiha sabu l-kaxxi tas-sigaretti. Hu bizzzejjed li qorti temmen dak li jghid xhud wiehed. Ghalkemm ir-rikorrent argumenta dwar: *"In-nuqqas ta' kredibilita' ta' Warrant Officer Carmel Spiteri peress li jsostni li huwa cert li ra lil Michael Zammit jarmi gol-bahar kaxxa tas-sigaretti pero ma jistax jghid jekk kienx hemm bastimenti ohra fil-madwar."*, dan m'ghandux mis-sewwa. Ix-xhud ma ftakarx jekk kienx hemm dghajjes marbuta mal-moll. Wiehed irid jiftakar li kien qiegħed jixhed kwazi erbgħa snin wara l-incident. Il-fatt li xhud ma jiftakarx xi dettalji ma jfissirx li m'huwiex kredibbli. Inoltre, ghalkemm ix-xhud qal, *"Nikkonferma li kif rajtu jitfa xi haga l-bahar l-istess ghamel siehbi...."* filwaqt li in kontro-ezami s-Surgent Emanuel Zammit qal li ma rax lir-rikorrent jitfa' affarijiet il-bahar, b'daqshekk ma jfissirx li l-verzjoni li ta' Spiteri m'ghandix mis-sewwa. Fl-ewwel lok Zammit xehed ukoll: *"Rajtu b'ghajnejja lil dan ir-ragel fuq din il-cabin cruiser johrog minn gol-kabina u jitfa xi haga il-bahar."*

Kompla jghid *“Dan l-oggett ma kienx zghir, kien kbir.”* In kontro-ezami rega' xehed: *“Kif ghidt rajtu jittfghu l-oggett il-bahar u tbaxxa meta tefghu.”* Fit-tieni lok fil-fehma tal-qorti hemm indizji ohra li jikkonvincuha li kien ir-rikorrent li tefa' l-kaxxa bis-sigaretti fil-bahar. Indizji li jikkoraboraw il-verzjoni li ta x-xhud Spiteri:-

i. Ix-xhud iddikjara li *“L-oggett meta tellajnieh mill-bahar lanqas kien kollu imxarrab.”* (seduta tal-1 ta' Novembru 2012). L-Ispettur James Grech, li mexxa l-investigazzjoni, kkonferma: *“Fuq l-art urewni kaxxa. Din kienet imgezwra f'lizar. Il-lizar kien nofsu imxarrab. Il-parti ta' fuq kienet ghadha xotta. L-istes il-kaxxa li kien hemm f'dan il-lizar. Il-parti ta' taht kienet imxarrba, xotta il-parti ta' fuq.”* Dan jikkonferma li l-kaxxa ma kenitx ilha fil-bahar;

ii. L-Ispettur James Grech qal li l-ufficjali tal-Forzi Armati involuti fil-kaz kienu kkonfermawlu li *“...raw xi haga tintrema fuq in-naha ta' wara.”* Dan ifisser li *a tempo vergine* l-ufficjali tal-Forzi Armati taw l-istess verzjoni.

iii. Matul dak il-lejl ir-rikorrent kien ghamel xoghol ta' bunkering permezz ta' bunker Bawa 1. Waqt tfittxija li saret mill-pulizija, instabet kaxxa vojta ta' sigaretti L & M. Ir-rikorrent xehed: *“Illi dakinhar stess, il-Pulizija marru jfittxu wkoll fuq il-vapur tieghi BAWA 1, fejn kien hemm zewg bahrin ta' nazzjonalita' barranija li kienu impjegati mieghi, jisimhom Sunan u Tandel. Niftakar li lil dawn kienu sabulhom kartuna sigaretti, pero' niftakar ukoll illi dawn kienu hallsu l-multa fuq din il-kartuna u ghalhekk ma ttiehdux iktar passi kontrihom.”* (ara affidavit). L-istess marka ta' sigaretti li **“b'kumbinazzjoni”** nstabu fil-kaxxa li l-ufficjali tal-Forzi Armati gabbru mill-ilma u li wkoll ma kienx thallas dazju fuqhom;

iv. Ghalkemm hu minnu li s-surgent Emanuel Zammit inizjalment xehed li kien ra lir-rikorrent iwaddab oggett fil-bahar u in kontro-ezami xehed li *“F'id is-Sur Zammit ma rajt l-ebda oggetti imma rajtu jitbaxxa”*, jibqa' l-fatt li ta l-istess verzjoni tal-kollega tieghu li:-

· Id-dghajsa Jane S kienet minghajr dawl;

Kopja Informali ta' Sentenza

- Id-dghajsa kienet ghaddejja min-naha ta' starboard tal-lancja tal-Forzi Armati;
- Ghalkemm Warrant Officer kien ghamel is-sinjal biex id-dghajsa tieqaf, baqghet ghaddejja minn ma' gembhom. Atteggjament ta' persuna li ghandha x'tahbi.

Ghal dawn il-motivi l-qorti qeghda tilqa' l-eccezzjonijiet tal-intimat u tichad it-talba tar-rikorrent bl-ispejjez kontra tieghu.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----